

QORTI TAL-MAGISTRATI (MALTA)

**MAGISTRAT DR.
CONSUELO-PILAR SCERRI HERRERA**

Seduta tat-2 ta' Ottubru, 2013

Avviz Numru. 340/2012

Snoop Company Limited (C42753)

vs

Blye Engineering Company Limited (C8256)

Il-Qorti,

Rat ir-rikors promotur tas-socjeta' attrici pprezentat fir-Registru ta' din il-Qorti nhar il-11 ta' Ottubru 2012 fejn talbet lil din il-Qorti tiddikjara u tiddeciedi illi l-*industrial extractor fan* mixtri mis-socjeta' rikorrenti minghand dik intimata kien kolpit b'difetti mohbija u/jew ma kienx skond il-kwalita' miftehma u/jew ma kienx adatt ghall-uzu li ghalih gie mixtri liema uzu kienet taf bih minn qabel is-socjeta' intimata.

Tillikwida d-danni sofferti mis-socjeta' rikorrenti in segwitu ghall-fatt li l-*extractor fan* waqaf jahdem ftit xhur wara li nxtara bil-konsegwenza li r-*restaurant* gestit mis-socjeta'

rikorrenti Badass gewwa t-Teatru l-Antik il-Belt kien kostrett ma jservix iktar ikel sakemm l-*extractor fan* jew jigi rrangat jew jigi addirittura mibdul jew rimpjazzat b'wiehed gdid mis-socjeta' intimata, haga li din tal-ahhar ghadha sal-lum ma twettqitx u dana jekk hemm bzonn bl-opera ta' periti nominandi.

Konsegwentament tikkundanna lis-socjeta' intimata thallas lil dik rikorrenti s-somma li tigi hekk likwidata.

Tikkundanna lis-socjeta' intimata thallas lil dik rikorrenti l-prezz li tal-ahhar hallset biex tixtri l-*extractor fan* kif fuq imsemmi u cioe' s-somma ta' €967.27, ossia li tikkonsenja lis-socjeta' rikorrenti minghajr ebda hlas *extractor fan* identiku ghal dak mixtri u li ma jkunx difettuz kif kien ta' qablu.

Bl-ispejjez inkluzi dawk tal-ittri interpellatorji, tal-mandat ta' sekwestru li qed jigi prezentat kontestwalment mal-prezentata ta' dan l-avviz, bl-imghaxijiet legali u ghal dak li jirrigwarda l-ahhar wahda bl-imghax legali mid-data tal-konsenja sad-data ta' rifuzjoni ta' dak l-ammont jew tal-konsenja ta' *extractor fan* simili bla hlas sakemm dan jigi furnut u bl-ingunzjoni tas-socjeta' intimata ghas-subizzjoni.

Rat ir-risposta tas-socjeta' konvenuta Blye Engineering Company Limited li giet ipprezentata fil-5 ta' Novembru 2012 fejn eccepjet:

1. *“Li mhux minnu dak li ddikjarat ir-rikorrenti li l-industrial extractor fan li hija xtrat minghand l-eccipjenti kellu xi difetti mohbija u/jew ma kienx tal-kwalita' miftehma u/jew ma kienx adatt ghall-uzu li ghalih inxtara.*

2. *Infatti, kif ser jirrizulta waqt it-trattazzjoni tal-kawza, meta l-fan in kwistjoni, bi ftehim mas-socjeta' rikorrenti, intbaghat lura ghand il-kumpanija Taljana Marzorati Srl, li timmanifattura l-istess fans, instab li dan kien beyond economical repair tort principalment ta' uzu hazin u nuqqas ta' manutenzjoni; u konsegwentement li l-garanzija relattiva ma tapplikax meta dak li jkun gara jkun*

dovut ghal accidental damage, misuse, lack of maintenance or appropriate protection.

3. *Illi fic-cirkostanzi kwalsiasi danni li allegatament sofriet is-socjeta' rikorrenti mhux risponsabbli ghalihom is-socjeta' eccipjenti izda l-istess rikorrenti.*

4. *Ghaldaqstant it-talbiet kollha tas-socjeta' rikorrenti, kemm ghall-hlas tad-danni u kemm ghar-rimpjazzjament bla hlas tal-imsemmi extractor fan jew ir-rimborz tal-prezz relattiv ghandhom jigu michuda, bl-ispejjes kontra l-istess rikorrenti.*

5. *Salvi eccezzjonijiet ohra."*

Matthew Marshall xehed bil-lingwa Ingliza tradotta ghall-Malti mill-Qorti fid-9 ta' Jannar 2013 fejn iddikjara li huwa jokkupa kariga ta' Direttur Manigerjali mas-socjeta' attrici liema socjeta' topera restorant gewwa l-Belt Valletta bl-isem "Street". Huwa kkonferma li xi sena qabel kienu xtraw *extractor fan* mis-socjeta' konvenuta. Sussegwentement huma nstallaw dan l-*extractor fan* fil-bini taghhom.

Ix-xhud spjega li dan il-fan hadem ghal perjodu ta' sitta jew tmien xhur. Huma xtraw dan il-fan ghall-prezz ta' ftit iktar minn elf ewro jekk ma kienx sejjer zball. Sussegwentement dan il-fan beda jahdem hazin u s-sistema tad-*ducking* bdiet tixxejkja. Ghalhekk huma ghamlu kuntatt mas-socjeta' konvenuta fejn infurmawhom li kien hemm problema bil-fan. Fil-fatt kien il-*handyman* Godwin li ghamel kuntatt ma' din il-kumpanija.

Ghall-ewwel is-socjeta' konvenuta ikkoperat maghhom u qalet li ma kinitx problema u kienu lesti li jiccekjaw il-fan. Huma hadu iehor ghal xi xahrejn, huma baqghu icemplu lil Blye izda ma gara xejn. Darba tal-Blye qalilhom li l-fan kienu baghtuh l-Italja biex jara xi hsara kellu imma mbaghad baqghu ma semghu xejn. Ix-xhud sostna li huma baqghu minghajr risposta ghalkemm qalulhom li kien krucjali ghalihom. Sahansitra marru fil-hanut tas-socjeta' konvenuta fejn qalulhom li ma setghux jahdmu

minghajr dan l-extractor fan. Sussegwentement huwa kkuntatja lis-socjeta' konvenuta u tkellem ma' wahda mara li generalment tiehu hsieb il-problemi tal-klijenti. Din kienet hadet xahrejn leave qabel u meta kellimha hi qaltlu li kienet l-ewwel darba li semghet b'din il-problema. Hija kienet talbet apologija ghas-servizz hazin li kienu nghataw. Pero' meta rega' tkellem maghha, hija dehret li ma riditx titkellem fuq hekk.

Sussegwentament is-socjeta' konvenuta kellmithom u qaltlhom li l-hsara kienet tort tas-socjeta' attrici ghax ma kinux ghamlulu *service* fi zmien sitt xhur. Ix-xhud sostna li dan ma jaghmilx sens ghax huma xoghlhom fuq dawn l-affarijiet. Mill-mument li nqala' l-inkwiet, huma zarmaw il-fan fuq talba tas-socjeta' konvenuta u haduhulhom lura mill-ewwel.

Ix-xhud sostna li l-fan baqghu ma haduhx lura. Fl-ahhar huma qatghu qalbhom u xtraw u nstallaw wiehed gdid. Huwa stqarr illi ma jistghux joperaw minghajr dan l-*extractor fan*. Il-kcina taghhom hija in linea mar-restorant u naturalment meta' jibda t-tisjir, ir-riha ha tidhol fir-restorant. Huma ghalqu r-restorant ghal xi tliet xhur u nofs sakemm xtraw l-extractor fan il-gdid. Ix-xhud ipprometta li se jesebixxi *rendikont* tal-hsara fis-seduta sussegwenti.

Godwin Pullicino xehed fit-30 ta' Jannar 2013 fejn iddikjara li huwa mpjegat mas-socjeta' attrici u jahdem bhala foreman u bhala haddiem tieghu. Huwa spjega li r-restorant gestit mis-socjeta' attrici maghruf bl-isem ta' Badass gewwa Triq it-Teatru l-Antik, il-Belt kellu bzonn extractor ghall-kcina tieghu. Ix-xhud ghalhekk ghamel tfittxija biex jara minn fejn jistghu jixtru dan l-*extractor* u spiccat ghand is-socjeta' konvenuta. Huma kellhom *extractor* li kien tajjeb ghad-daqs taghhom u bi prezz tajjeb u sussugwentament xtrah. Huwa fil-fatt kien spjega lis-socjeta' konvenuta kemm kien gholi l-bini in kwestjoni, u l-qies tad-ducting. Dan peress illi l-mutur tal-extractor irid ikun komparat mad-ducting ezistenti. Fil-fatt ghamlulu suggeriment ta' extractor, u huma qaghdu fuqhom u xtraw dan l-extractor. Huwa fil-fatt tkellem mal-inginier taghhom u staqsieh xi domandi dwar il-*variable speed*, u qallu li ma

jihux *variable speeds*, pero' nonostante dan kien xorta jghodd ghalhom. Dan l-*extractor* gie nstallat mix-xhud flimkien ma' xi haddiema tax-xhud. Huma bdew juzawh u stqarr li fil-bidu dan beda jahdem.

Huwa tenna li huma xtraw dan l-*extractor* fil-bidu tas-sena 2012 u f'Lulju tal-istess sena bdew jisimghu storbu kbir fid-*ducting*. Huma telghu fuq il-bejt biex jaraw x'kien gara u sabu li l-mutur ghandu xaft li jdawwar u nqasmet ic-cavetta u l-post minn fejn iddawwar din ir-rota. Ix-xhud qala' dan l-*extractor* u mar bih ghand is-socjeta' konvenuta, fejn ghamel *complaint*. Kien hemm tfajla mad-desk u qaltli li l-imghallem taghha kien imsiefer pero' huwa halla dan l-*extractor* hemmhekk, u wara beda jcempel u mar fl-ufficini taghhom biex jara x'ser isir minnu l-*extractor*, u t-tfajliet li jkun hemm *front office* dejjem kienu jghidulu li ma kellhomx risposta. Huwa qatt ma' ltaqa' mas-sinjur li kien hemm prezenti fl-awla ghan-nom tas-socjeta' konvenuta.

Sussugwentement dawn it-tfajliet kienu tawh in-numru tat-telefon tal-imghallem taghhom u beda jcempillu wkoll. Ix-xhud tkellem mieghu u qallu li kellu jara x'fih. In segwitu beda jerga' jcempillu pero' ma bdewx jirrispondu t-telefonati. Ix-xhud rega' mar personalment ghand il-Blye Engineering u qalulu li kienu baghtu dan l-*extractor* fan barra minn Malta. L-imghallem tax-xhud beda jistaqsih x'kien gara minn dan l-*extractor* ghax nel frattemp kienu bir-restorant maghluq. Ir-restorant taghhom huwa diviz fi tnejn fejn iservu l-ikel, ghax fuq jaghti ma' Triq it-Teatru l-Antik u l-parti ta' isfel tinfed ghal triq Strada Stretta. Il-kcina tinsab mal-parti ta' isfel, u l-bieb tal-kcina jaghti ghal kamra tar-restorant u peress li kien hemm hafna *fumes* u dawn bdew johorgu barra, fir-restorant ma setghux iservu l-ikel lin-nies.

Ix-xhud sostna li sal-ahhar ta' Settembru ma kellhom l-ebda risposta minghand is-socjeta' konvenuta u ghalhekk iddecidew li jixtru *extractor* iehor. Dan it-tieni *extractor* inxtara minghandu wkoll. Pero' fil-fatt kien ha parir li kellu jaghmel *retarder starter* sabiex jistartja bil-mod. Fil-fatt huwa kien ha parir mhux mis-socjeta' konvenuta izda

minghand terzi persuni. B'dan ghalhekk il-mutur ikollu *soft starting*, biex b'hekk il-mutur idur bil-mod sakemm jaqbad u jiehu l-ispeed tieghu. Lilhom meta kienu xtraw l-ewwel extractor is-socjeta' konvenuta ma qaltilhom xejn dwar din is-sistema tas-*soft starter*. It-tieni extractor ghadu jahdem sal-lum minghajr problemi.

In kontro-ezami x-xhud stqarr li effettivamente bejn is-socjetajiet kontendenti kien hemm xi kambju ta' korrespondenza. Huwa pero' din il-korrespondenza qatt ma' raha. Skond ma' kien qallu l-imghallem tieghu, lil Blye Engineering kien qallu li l-*extractor* kien qiegħed jissewwa. Sal-lum il-gurnata x-xhud ma jafx li s-socjeta' Blye Engineering tat xi raguni ghaliex mar l-ewwel *extractor*.

Matthew Marshall rega' xehed bil-lingwa Ingliza tradott għall-lingwa Maltija mill-Qorti fit-30 ta' Jannar 2013 fejn għamel referenza għax-xhieda tieghu tad-9 ta' Jannar 2013 u xtaq jikkjarifika parti minnha u cioe' li huwa kien baqa' jipprova jcampel lis-socjeta' konvenuta. Huwa spjega li għall-ewwel huma kienu jwiegbu t-telefonati tieghu, pero' sussegwentement huma ma kinux jirrisponduh.

Ix-xhud iddikjara li f'Lulju huma rritornaw l-ewwel extractor li kienu xtraw minn għandhom u kienu xtraw extractor iehor fix-xahar ta' Settembru u cioe' xahrejn wara. Is-socjeta' konvenuta kienet spjegatlu li l-*extractor* kien spicca bil-hsara għax ma kienx sarlu service. Pero' fl-opinjoni tax-xhud extractor ma jigrilux hsara fi zmien sitt xhur izda jservu għal hafna snin sakemm ma jkollhomx xi difett. Dan huwa qed jgħidu mill-esperjenza tieghu ta' tliet ristoranti oħrajn.

Mistoqsi ghaliex huwa xtara t-tieni extractor minn Blye Engineering, huwa spjega li huwa għamel ir-ricerka tieghu u skond parir li nġhata mill-inginiera, huwa kellu jagħmel *soft starter* mal-*extractor*. Anke jekk jirrizulta li l-*extractor* ikollu l-istess difett, huma ma jkollhomx l-istess problema għax ir-rota ma ddux bl-istess sahha. Din kienet l-ewwel darba li huma uzaw *soft starter* ma' *extractor* fan fuq rakkomandazzjoni li kellhom li ma kienx ser ikollhom l-

istess problema. Ix-xhud qal illi d-*ducting* li ghamlu fir-restorant kien ghal dan il-mudell specifiku u li kieku kellhom imorru ghand kumpanija ohra, kien ikollhom jibdlu d-*ducting system* kollu. Huwa stqarr li peress li l-ispiza kienet kbira u peress li kienu qed jitilfu l-flus, iddecidew li jixtru l-istess mudell. Huwa sostna li peress li ma kellhomx risposta mis-socjeta' konvenuta huma ma kellhomx ghazla hlief li jiehu decizjoni huma. Qal li meta huwa cempel lil tal-Blye, huwa ma rrispondihx ghax gharfu izda meta x-xhud cempel minn telefon iehor, huwa rrisponda.

Ix-xhud hass li ma kellhux ghalfejn jiehu parir minghand l-inginiera tieghu qabel ma jinstalla l-ewwel extractor ghax kien ha l-parir mis-socjeta' konvenuta. Sa fejn kien jaf ix-xhud, il-handyman installa l-ewwel extractor skond il-kundizzjonijiet moghtija mis-socjeta' konvenuta. Huwa ma kienx prezenti meta l-handyman tieghu u s-socjeta' konvenuta kkomunikaw bejniethom. Is-socjeta' konvenuta kienet taghat il-parir taghha meta x-xhud kien qata' qalbu li kienu ha jikkomunikaw magghom. Dan sar qabel ma nxtara t-tieni extractor.

Ix-xhud ikkonferma li huwa kien jaf li l-kumpanija kienet maghluqa fl-Italja. Huwa ddikjara li l-esperjenza tieghu mas-socjeta' konvenuta kienet dizastru totali. Filfatt il-mara li kienet fir-reception tas-socjeta' konvenuta u li tiehu hsieb il-customer service talbet skuza ghas-servizz hazin. Din il-mara kienet ghadha kemm giet lura minn vaganza ta' xahar. Ix-xhud iprometta illi permezz ta' nota, jezebixxi d-dokumenti kollha li gew skambjati bejn iz-zewg kumpaniji.

Matthew Marshall rega' xehed bil-lingwa Ingliza tradotta ghal-lingwa Maltija mill-Qorti fit-3 ta' Lulju 2013 u esebixxa dokument li gie mmarkat bhala dokument CSH. Spjega li f'dan id-dokument hemm indikazzjoni dwar il-bejgh li ghamlu minn mindu inkiser l-extractor ghal ffit ta' zmien wara. Ikkonferma li fir-raba' kolonna ta' dan id-dokument hemm is-sales, liema kolonna giet immarkata bl-lttra 'X' mill-Qorti. Tenna li fir-rigward tax-xahar ta' Gunju stqarr li l-bejgh kien sejjer tajjeb izda sussegwentement f'nofs ix-xahar ta' Gunju l-extractor kien inkiser. Sussegwentement

fix-xhur ta' Lulju u Awwissu u nofs Settembru meta l-extractor kien ghadu ma ssewwiex is-sales ma kinux tajbin. Huwa jattribwixxi dan il-fatt billi jghid li r-restaurant dak iz-zmien kien maghluq minhabba li ma kellux l-extractor fan jopera.

Mistoqsi ghaliex allura hemm indikat xorta f'dan id-dokument li effettivamente sar xi bejgh meta r-restaurant kien maghluq jghid li l-post kellu l-bar u dawk is-sales gew registrati minn fuq il-bar. Qal li l-extractor fan rega' gie nstallat fl-ahhar ta' Settembru meta s-sales regghu bdew joghlew b'mod drammatiku. Allura argumenta li jekk tqis il-bejgh li sar f'Settembru u tattribwihom ghax-xhur ta' Gunju jkun hemm deskripanza bejn wiehed u iehor ta' xi erbghin elf (40,000 euro). Issa jekk tiehu l-average cost ta' restaurant, food and labour jghid li dawn jigu xi madwar hamsin fil-mija (50%) u ghalhekk jikkontendi li bejn wiehed u iehor tilef xi ghoxrin elf ewro (20,000 ewro). Qal li kieku huma komplew jahdmu b'mod regolari minn Gunju il-bejgh naturalment kien jizdied aktar. Qal li ghalkemm isostni li sofra xi ghoxrin elf huwa kien qed jirriduci t-talba tieghu ghal dak l-ammont li jaqa' fil-kompetenza ta' din il-Qorti.

Rat il-verbal tal-partijiet kif registrat fl-atti u appuntu fil-verbal datat 3 ta' Lulju 2013 fejn inghad is-segwenti:

“Dr. Grima ghas-socjeta' attrici jiddikjara illi nonostante illi d-danni li sofriet is-socjeta' attrici huma ghola mis-somma massima tal-kompetenza ta' din il-Qorti l-istess socjeta' qed tillimita t-talba taghha sal-massimu ta' din il-kompetenza.

Dr Louis Vella ghas-socjeta' konvenuta jeccepixxi l-inkompetenza tal-Qorti stante li tali restrizzjoni jew limitazzjoni trid tkun l-avviz fil-mument tal-presentazzjoni u mhux skuza li s-socjeta' attrici ma kinitx taf kemm kien l-ammont ghaliex qabel jew fil-mument tal-avviz harget mandat ta' sekwestru kontra s-socjeta konvenuta li jammonta ghal ghaxart elef ewro (€10,000).”

Ikkunsidrat:

Kopja Informali ta' Sentenza

Illi din hija kawza ghal rizarciment ta' danni "*da liquidarsi*" in konsegwenza tal-fatt li s-socjeta' attrici ma setghetx topera r-restorant taghha l-Belt Valletta ghal certu zmien peress li kellha l-*extractor fan* li xtrat minghand is-socjeta' konvenuta ma jahdimx.

Pero' din is-sentenza ser tinghata biss fuq l-eccezzjoni preliminari tal-inkompetenza *ratione valoris* kif hemm registrat fl-istess verbal tat-3 ta' Lulju 2013 (fol. 23 ta l-atti).

Illi dwar il-kwistjoni ta' inkompetenza *ratione valoris* wiehed irid jirreferi ghall-**Artikolu 746 et sequitur tal-Kap 12** tal-Ligijiet ta' Malta u in partikolari ghall-kaz *de quo* wiehed jirreferi ghall-**Artikolu 748** li jiddisponi illi:-

"Il-valur ta' l-oggett fil-kawza hu determinat mit-talba -
a. *meta t-talba hija ghall-hlas ta' somma determinata;*
b. *meta it-talba hija ghal haga li l-valur taghha huwa determinat fit-titolu li jaghti kawza ghall-azzjoni jew b' xi kitba ohra li torbot lill-partijiet, jew bil-fehma ta' kulhadd, jew bil-prezz korrenti."*

Illi dwar id-disposizzjonijiet ta' dan l-Artikolu, is-sentenza "**Frankie Refalo vs Jason Azzopardi et**" (A.C. 7 ta' Ottubru 1997) sostniet li bhala regola "*il-kompetenza tal-Qorti hija determinata fuq kollox u qabel kull konsiderazzjoni ta' l-eccezzjonijiet moghtija, mit-termini tal-azzjoni attrici. Huwa l-att promotur kif intavolat, it-talbiet u l-premessi taghhom li jiformaw il-parametri li fihom il-Qorti kellha tezercita l-gudizzju taghha u li allura jiddeterminaw il-kompetenza taghha*". (vide anke f'dan ir-rigward is-sentenza moghtija fis-27 ta' Marzu 2003 mill-Prim'Awla fl-ismijiet '**Woodline Ltd. vs Forsite Design & Project Management Services Ltd**').

Illi ma' dan pero' irid jigi kkunsidrat fl-ambitu tal-**Artikolu 753 (2)** li jiddisponi li "*meta t-talba hija maghmula biex issostni jew tattakka obligazzjoni, il-valur jigi determinat mis-somma kollha tal-obbligazzjoni*". Illi hekk fil-kawza fl-ismijiet "**Anthony Zammit vs Joseph Ellul nomine**" (A.I. (J.S.P) 31 ta' Lulju 1996) gie deciz illi:

“Il-kompetenza ma tiddependix bil-fors u unikament mit-talba tal-attur imma tista' tiddependi wkoll, fejn ikun il-kaz, mill-eccezzjoni tal-konvenut (Vol. XXXVII.II.454). Jista' jigi infatti illi ghalkemm l-azzjoni inizjalment kienet ta' kompetenza tal-Qorti Inferjuri (billi it-talba hija ghall-hlas ta' somma determinata entro l-kompetenza taghha) din tigi ezawtorata “ope exceptionis” bl-impunjazzjoni ta' l-obbligazzjoni principali (Vol. XXXVII C.I.512.). Dan jista' jigi billi l-Qorti tigi necessarjament moghtija u bhala parti mill-process biex tiggudika t-talba quddiemha li tikkonsidra u tiddeciedi obbligazzjoni bejn il-kontendenti li teccedi l-kompetenza taghha. Dan ifisser illi f'kazijiet simili l-kompetenza tal-Qorti hija finalment determinata mill-indoli tal-obbligazzjoni in relazzjoni mal-obbligat”.

Illi fil-fatt fil-kaz in ezami l-allegat obbligazzjoni tal-konvenut u tas-socjeta` konvenuta obbligata ma tistax tittiehed b'mod izolat u limitat ghall-bilanc li l-attur qed jippretendi li verament ghandu jiehu minghandhom, u dan ghaliex wahdu dan ma ghandu l-ebda rilevanza ghall-kwistjoni ta' kompetenza fuq il-principji fuq stabbiliti w affermati mill-gurisprudenza nostrali.

Fil-kaz odjern l-obbligazzjoni tas-socjeta' konvenuta, kif hekk del resto qed jigi esplorat u dibattut minn din il-Qorti, ma hix izolata u limitata biss ghall-bilanc reklamati mis-socjeta' attrici imma l-kwistjoni hija ta' bilfors, “ope exceptionis”, trid tigi deciza fl-isfond tan-negozju intier. Li jfisser li n-negozju kollu u l-ammont kollu tan-negozju guridiku intervenut bejn il-partijiet jehtieg li jigi approfondit u mhux l-ammont ridott li tal volta qed jitolbu (vide **“Antonia Attard Gialanze –vs- Rita Borg”**, Appell, 23 ta' Frar 2001; **“Joseph Cassar –vs- Air Malta Co. Ltd.”**, Appell, 22 ta' Novembru 1996).

F'din il-kawza Matthew Marshall jghid li effettivament huwa jemmen li d-danni li sofra jammontaw ghall-ghoxrin elf ewro (€20,000) pero' minkejja dan huwa lest li jaccetta kwalsiasi ammont li din il-Qorti tista' tillikwida. Sabiex il-Qorti tasal sabiex tara jekk fil-fatt hemm xi danni li s-socjeta' attrici sofriet ikollha tidhol u tezamina l-obbligazzjoni kollha ezistenti bejn il-partijiet u tezamina l-

accounts sabiex b'hekk tkun f'posizzjoni li tasal ghall-ammont li semmai jista' jkun dovut. Il-Qorti ma tistax taqbad u tqis il-fatt li hija marbuta bl-ammont ta' hdax il-elf, sitt mija u sitta u erbghin ewro (€11,646) u ghalhekk tillikwida dak l-ammont a sua sponte *arbitrio boni viri*. L-ezercizzju li l-Qorti trid taghmel huwa aktar minn hekk. F'dan il-kaz is-socjeta' attrici kienet taf kemm kienu d-danni li kienet qed titlob u dan ghaliex l-ezercizzju kellu jsir minnha a bazi tal-accounts mizmuma minnha. Ghalhekk f'dan il-kaz, din il-kawza kellha tigi intavolata fil-Prim'Awla tal-Qorti Civili a bazi ta' dak mitlub minnha u sussegwentement jekk riedet, setghet tiffinunzja ghal ammont minnu. Din mhix kwistjoni fejn kellhom isiru xi xoghlijiet u l-ispiza gholiet aktar mill-valur li jaqa' taht il-kompetenza tal-Qrati tal-Magistrati izda mill-bidu nett is-socjeta' attrici kellha f'idejha l-accounts u ghalhekk kienet f'posizzjoni li tirregola hi stess fejn kellha tintavola l-kawza. Din mhix kwistjoni fejn bniedem jaghzel fejn ghandu jintavola kawza izda kwistjoni fejn bniedem jintavola l-kawza quddiem dik il-Qorti li ghandha l-gurisdizzjoni li tismaghha. Din hija kwistjoni ta' procedura li ghandha tigi segwita dejjem. F'din il-kawza l-Qorti jkollha tezamina l-accounts kollha tas-socjeta' attrici liema accounts qua valur jeccedu l-ammont li jaqa' fil-gurisdizzjoni taghha sabiex tkun f'posizzjoni li tillikwida d-danni sofferti.

**Ghaldaqstant, din il-Qorti qieghda tilqa' l-eccezzjoni preliminari tas-socjeta' konvenuta u tiddikjara li hija m'ghandhiex kompetenza *rationae valoris* sabiex tiddeciedi din il-kawza u ghalhekk tastjeni milli tiehu konjizzjoni ulterjuri taghha.
L-ispejjez a karigu tas-socjeta' attrici.**

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----